

Zvonimir Osrečki**DRAGAN RUMENČIĆ – slike**

Galerija SKC, 25.01 – 11.02. 2007.

Dragan Rumenčić, arhitekta, karikaturista i slikar, predstavio se svojim slikarskim radovima beogradskoj publici od 25. januara do 15. februara. Ovaj istaknuti stvaralac bio je prvi izlagač u galeriju Studentskog kulturnog centra Novi Beograd, posle njenog renoviranja sredstvima fonda namenjenog obnovi kulturnih objekata u gradu. Renomirani umetnik i jedna od uglednijih galerija u gradu (izlagali u njoj Mića Popović, Oto Logo, Branko Miljuš, Pavle Nikitović Nik, Zoran Stojanović Dobrotin, Zoran i Vlatka Žugić, Miloš Filipović Fića...), kao da su, za ovu priliku, išli u susret jedno drugom. Čini se da se nije mogla napraviti bolja kombinacija kojom bi se obeležila dugovečnost Rumenčićevog stvaralaštva i novi izgled drevnog likovnog zdanja.

Ono što odmah treba reći: Rumenčić je nastavio sa starom praksom. Veoma priznatom i dobro poznatom praksom kada je ovaj umetnik u pitanju. Ona se temeljila, i ovom prilikom, u svakom segmentu, na ideji da se očuvaju i dalje dograđuju zavređeni ugled i renome koji, ovog umetnika, decenijama prate na umetničkoj sceni. Postavka od 25 slika u kombinovanoj tehnici pod simboličnim i simpatičnim, mada nimalo naivnim, nazivom "Tošin bunar i okolina..." potvrđivala je to u svakom svom delu.

Naslovljena po istoimenoj slici, istaknutoj na centralnom zidu galerije, kojom autor nostalgично priziva stari Tošin bunar sa neizbežnim đermom, zabrađenom ženom pristiglom da ga upotrebi i zahvati vodu i biciklistom u prolazu, ova izložba nesumnjivo je pokazivala umetnikovu odlučnost da posebno naglasi i izrekne, istakne, svoju pripadnost tom starom delu Beograda za koji ga, izgleda, vezuju i vreme, i emocije i uspomene. To je hteo, to je i učinio, i tu je poruku, vešto i komunikološki besprekorno, odaslao. Ona mu je, reklo bi se, bila od prvostepenog značaja. Jer, Tošin bunar je na prvom mestu. On je centar. Epicentar. Duhovni i materijalni. Od njega sve polazi. K njemu se sve vraća. Centralnim postavljanjem slike, tu poruku je samo "overio". Ali, šta je "okolina"?

Umesto klasičnog odgovora, evo naziva nekolicine slika koje su reprezentovale ovaj pojam. Čitalac će sam, verujemo, zaključiti dokle sve "okolina" može da dosegne. Dakle: "Beograd", "Varaždin", "Baščaršija", "Peć", "Hvar", "Prizren", "Kotor", "Postojna", "Ohrid", "Dubrovnik", "Plitvice", "Golubinci"...

Ovako naslovljene slike, na kojima su predstavljeni delovi grada, njihovi karakteristični prizori ili arhitektonski objekti, okolina su Tošinog bunara, njegov komšiluk, susedstvo. Ako izuzmemo blažu ironiju koju ovde priziva umetnik u pomoć, postavlja se jednostavno pitanje: da li možemo bez ove "okoline"?

Možda i možemo, ali zašto bismo? – bez obzira kakva ta okolina bila, kao da poručuje autor. Rumenčić, sve govori, nije jugonostalgičar. On je samo svedok jednog vremena. Učesnik u njegovim otkucanjima. Svedok onoga što je video i svedočeći zabeležio. To u čemu je učestvovao, ta "okolina", postoji i

danas, ne tako velika i prostrana, kao nekada. Ali, i tako "gromadna", ipak je bila – skromna. Jer, za način razmišljanja stvaraoaca poput Rumenčića, mali je i svet, prostranstvo kosmosa a, kamoli, minorni prostor koji je nekada bio zajednička država. Rumenčić slika Sopoćane, crkvu kod Niša, Gračanicu, Sabornu crkvu, hram Svetog Save... Dakle, hramove pravoslavne vere. Međutim, on ne zaboravlja ni obeležja katoličanstva poput crkve u Varaždinu, "Samostana", katedrale u Jelsi na Hvaru ili dubrovačke crkve, pa ni spomenike muslimanske vere (džamije u Prizrenu i Peći, Baščaršija...). Ovog umetnika privlače verski objekti onda kada u njemu prevlada prošlost i uspomene i proradi duh arhitekta. Tada, slikaru u njemu, nije teško da veštom rukom i briljantnim crtežom, oplemenivši ga, zabeleži arhitektonsko delo.

No, Rumenčić nije samo opredeljen za arhitekturu. On, ne smemo zaboraviti, nije samo arhitekta. Arhitektura, jedina praktična i primenljiva umetnost, ne zadovoljava ga, čini se, uvek i u potpunosti. Kada se to odigra, tada se, u istom stvaraoču, dešava borba: slikar pokušava da nadvladava arhitektu. Podloga po kojoj slika, najčešće papir, biva obojena romantikom i nostalgijom za dobrim prošlim starim vremenima. Nostalgija se leči prizivanjem okoline. Kad god je poželi, Rumenčić je imaginacijom prizove, a veštom rukom zadrži.

Tako je, po tom scenariju, nastao, izgleda, i veoma upečatljiv prizor slike "Obedska bara" koji čine usamljeni veslač, stojeći u čamcu, i galeb koji ga izgleda nikada neće napustiti. Ili, slika napuštene vodenice prelivena setom za prohujalim vremenima. Nekada se voda slivala niz nju, pomažući joj u poslu. A sada... Ili, slika Postojne – pećine u Sloveniji. Vijuga staza kraj jezera "čovečje ribice" u nepoznatom smeru. Odlazak? Simbolika?

Ipak, najviše sete, nostalgije, jetkosti i upozorenja u ovom, Rumenčićevom, reklo bi se, romantičarsko-nostalgичnom ciklusu, nosi, čini se, slika pod nazivom "Plitvice". Naravno, kao vešt stvaralac, Rumenčić sebi ne dozvoljava prikazivanje jezera koja, inače, simbolizuju, kao što je poznato, ove predele. Od toga ništa ni u primisli. Ali, dve trošne, naherene i napuštene drvene kućice, negde na obodima plitvičkih voda, više od svega svedoče o bivšem, o životu koji se u njima i oko njih odigravao. Prepune igre i smeha dece, bakinih priča i toplog jela, pucketanja vatre na ognjištu kraj kojeg bezbrižno drema stari mačak ova dva, nekada prkosna i ponosna zdanja, a danas zlokobne i tužne stračare, bolje od ičega svedoče o ljudskoj nepromišljenosti. Ko zna na kojem zaprašenom putu su njihovi stanari?

I, na kraju, gde je Rumenčić karikaturista u ovoj postavci? O toj njegovoj veštini i umeću, osim u briljantnom crtežu, nema u ovoj prilici mnogo svedočanstava. Doduše, provokativan i iskričav naziv izložbe kao da je nagoveštavao ponešto od ovog autora i iz te oblasti, ali ostaje utisak da se autor, ovom prilikom, svesno obuzdavao i od toga distancirao. Ipak, skrivena ironija, neki blagi prekor, metafora, pa i vic koji se mogao naslutiti u ovim likovnim prizorima, progovorili su i o tome da je, i u ovu neponovljivu likovnu predstavu i karikaturista Rumenčić, ipak, umešao svoje prste.